

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>4-й, семестр 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д.е.н., професор. Здирко Наталія Григорівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>Natashka26@i.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Система фінансового контролю» є вибірковою компонентною ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Система фінансового контролю» вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління і адміністрування.

Основне призначення освітньої компоненти «Система фінансового контролю» - формування у здобувачів глибокого розуміння теоретичних основ фінансового контролю, вмінь застосовувати сучасні методи і технології для ефективної реалізації всіх форм контролю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Система фінансового контролю» є формуванні теоретичних знань та оволодіння практичними навичками у сфері фінансового контролю, необхідних для розв'язання

складних завдань та проблем комплексного характеру під час професійної діяльності в сфері державного фінансового контролю.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання навчальної дисципліни полягають у наданні здобувачам комплексного уявлення про сутність, функції, класифікацію, завдання та принципи державного фінансового контролю, а також значення в сучасній економіці; ознайомленні з історичними етапами розвитку фінансового контролю, його сучасними тенденціями та перспективами; оволодінні здобувачами методами і технологіями фінансового контролю; формуванні здатності здобувачів до виявлення відхилень та порушень в сфері використання фінансових ресурсів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і

оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК13. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування діяльності підприємств аграрного сектору економіки.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР24. Володіти та застосовувати знання особливостей практики здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування та складання звітності підприємств аграрної сфери.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність, функції, класифікація, завдання, принципи державного фінансового контролю.	4	4	16
2	Еволюція державного фінансового контролю: ретроспектива і перспективи.	4	4	14
3	Реалії функціонування інституту урядового контролю в Україні	4	4	14
4	Парламентський контроль у системі державного управління в Україні: механізм, проблеми, перспективи	4	4	14
5	Аудиторський незалежний контроль: організаційні та методологічні аспекти	4	4	14
6	Інструменти внутрішньогосподарського контролю в умовах ризиків та невизначеності	4	2	14
7	Громадський контроль як засіб забезпечення законності у сфері державного управління	2	2	14
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання самостійної роботи з дисципліни здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	35	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	15	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних творчих завдань (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, есе, рефератів, тез, статей)	30	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бортняк В.А. Адміністративно-правові основи фінансового контролю в Україні: теорія та практика: монографія Київ : Саміт-Книга, 2023. 295 с.
2. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник у схемах і таблицях / Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.
3. Калетнік Г. М., Здырко Н. Г. Державний аудит та аналіз економічних, енергетичних та екологічних складових публічних закупівель: Монографія / Г. М. Калетнік, Н. Г. Здырко. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 420 с.
4. Ланде Д.В. Інформатика парламентського контролю: посібник. Держ. наук. установа «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. акад. прав. наук України». Київ : Інжиніринг, 2022. 255 с.
5. Мусмуті М. Методика оцінювання результатів парламентських заходів постзаконодавчого контролю. Київ : Лопатіна О. О. 2023. 58 с.
6. Терещенко М.М. Взаємодія державного та громадського контролю як інструмент реалізації публічного управління: монографія. Ін-т підгот. кадрів Держ. служби зайнятості України. Київ : Компрінт, 2020. 190 с.

Додаткова література

1. Drozd I., Pysmenna M., Pohribna N., Kulish A., Zdyrko N. Audit Assessment of the Effectiveness of Public Procurement Procedures. *Independent Journal of Management & Production*. 2021. Vol. 12 (3). P. 85-107. (Web of Science).
2. Kaletnik H., Zdyrko N. Public financial control in Ukraine: state, problems, prospects. *Economic Annals-XXI*. 2021. Vol. 187, № 1-2. P. 163-176. (Scopus, Web of Science).
3. Slobodyanik Y., Zdyrko N., Kuzyk N., Sysiuk S., Benko I. Audit of public finances: methodological issues and the case of Ukraine. *Independent Journal of Management & Production*. 2022. Vol. 13 (3). P. 76-92. (Web of Science).
4. Вербицька В. І. Співвідношення понять державного фінансового контролю та аудиту. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки*. 2023. Т. 2. С. 34-38.
5. Вербицька В. І., Кисіль В.В. Дослідження зарубіжного досвіду основ побудови системи державного контролю. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки*. 2023. Т. 2. С. 29-33.

6. Замкова І. В. Вищі органи фінансового контролю у забезпеченні прозорості та підзвітності установ державного сектору країн ЄС. *Modern economics*. 2023. № 42. С. 47-51.

7. Здирко Н. Г. Удосконалення методики енергетичного аудиту в забезпеченні ефективного та екологічнобезпечного енергокористування. *Ефективна економіка*. 2022. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2022.8.6

8. Здирко Н. Г. Стандартизація державного аудиту публічних закупівель в Україні через запровадження аудиту відповідності. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4. С. 156-174. DOI: 10.37128/2411-4413-2020-4-11

9. Здирко Н. Г. Удосконалення елементів системи енергетичного аудиту в забезпеченні енергоефективності та енергоощадності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 17. С. 20-28. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.17.20

10. Здирко Н. Г., Остапчук С. М. Критерій ефективності в аналізі та державному аудиті публічних закупівель. *Облік і фінанси*. 2020. № 1. С. 146-157. DOI: 10.33146/2307-9878-2020-1(87)-146-157.

11. Здирко Н.Г. Аналітична оцінка діяльності державної аудиторської служби України: стан, проблеми, перспективи. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 3. С. 91-105. DOI: 10.37128/2411-4413-2022-3-6

12. Казанчук І. Д. Поняття та значення парламентського контролю за законністю діяльності державного бюро розслідувань в умовах воєнного стану в Україні : адміністративно правові аспекти. *Національні інтереси України*. 2024. № 2. С. 184-194.

13. Міщенко Д. А. Інноваційні технології у процесі реформування державного фінансового контролю в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2023_11_6

14. Пасічник О. М. Напрями розвитку механізмів публічного контролю в умовах трансформації державної влади в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління*. 2023. Вип. 1. С. 45-51.

15. Хмельков А.В. Збірник ситуаційних вправ з державного фінансового контролю: навч. посіб. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2022. 91 с.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/3504>

2. Рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua/home/>

3. Український портал аудиту. URL: http://proaudit.com.ua/audit_proverki/vnutrishnii-ta-zovnishnii-audit.phtml

4. Наукова періодика Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe#gsc.tab=0

5. Державна служба статистики. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	6
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Атестація	4
5	Самостійна робота здобувача	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	6
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Атестація	4
5	Самостійна робота здобувача	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права. Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням

		дисципліни